

Uppdaterad april 2023

## Resebegränsningar pga. dubbelt medborgarskap

### Resolutionsmottagare

Justitiedepartementet  
Justitieutskottet  
Migrationsverket

### Problemformulering

Att inneha två eller fler medborgarskap är förenat med vissa risker. Den främsta risken är att det svenska medborgarskapet inte erkänns av det andra landet. I praktiken kan detta exempelvis innebära att myndigheterna i det landet inte tillåter Sverige att ge dig konsulär hjälp om du skulle gripas av polisen.

Ett annat exempel på svårigheter som kan uppstå vid innehavande av dubbelt medborgarskap drabbade svensk-kinesiska barn bosatta i Kina under pandemin. Kina tillåter som regel inte dubbelt medborgarskap, men undantag görs för barn under 18 år. Därefter måste barnet välja ett medborgarskap. Mellan 2020 och 2023 införde landet stränga restriktioner, och så gott som alla utfärdanden av visum och utresetillstånd för det egna landets medborgare stoppades. Även flertalet visumbyråer stängdes ned, och möjligheterna att förnya sitt kinesiska pass begränsades kraftigt.

Det moment 22 som då uppstod, bestod i att de svensk-kinesiska barnen inte kunde få det engångsgiltiga utresetillståndet för att lämna Kina som annars beviljas denna grupp. Samtidigt kunde de inte heller få ett kinesiskt visum i sitt svenska pass på grund av visumstoppet. Inte heller kunde de ansöka om ett visum för Sverige i sitt kinesiska pass. Det senaste på grund av att Sverige, liksom flera andra länder, inte utfärdar visum till det egna landets medborgare. Därmed kunde barnen inte besöka sitt andra hemland Sverige under flera år, och levde i vissa fall åtskilda från den svenska föräldern som befann sig utomlands när Kinas gränser stängdes.

Denna fråga diskuterades med justitieutskottets ordförande Richard Jomshof (SD) i januari 2023.

### Lösningsförslag

Rätten för svenska medborgare att resa in i landet är en grundlagsskyddad rättighet genom bestämmelsen i 2 kap. 7 § regeringsformen.<sup>1</sup> Rätten skyddas också av artikel 3 i det fjärde tilläggsprotokollet till Europakonventionen; att rätten att resa in i medborgarskapslandet är absolut och utan undantag.<sup>2</sup>

Trots att problematiken inte är orsakad av Sverige, så bör en lösning tas fram för att hjälpa medborgare med två eller fler medborgarskap, i händelse att det andra landet försvårar deras möjligheter att lämna landet. Lösningen måste även vara applicerbar för den som är svensk medborgare men som aldrig har bott i Sverige.

I exemplet Kina så löste länder som Frankrike, Belgien, Italien, Slovenien och Schweiz problemet genom att utfärda visum i de kinesiska passen till sina medborgare, för att de skulle kunna resa ut ur Kina under pandemin. Storbritannien löste det genom att låta barnen ansöka om ett *”Temporary Suspension of Citizenship”* och USA utfärdade ett så kallat *”Proforma Visa”*.

Justitiedepartementet uppmanas därför att se över möjligheten att vid behov tillåta svenska medborgare med fler medborgarskap få ett svenskt visum i det andra landets pass, alternativt erhålla ett *”Temporary Suspension of Citizenship”* och/eller *”Proforma Visa”*.

---

<sup>1</sup> ”Kungörelse (1974:152) om beslutad ny regeringsform”. [[https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/kungorelse-1974152-om-beslutad-ny-regeringsform\\_sfs-1974-152#K2](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/kungorelse-1974152-om-beslutad-ny-regeringsform_sfs-1974-152#K2)]

<sup>2</sup> European Court of Human Rights, u.å. “Europeiska Konventionen – Om skydd för de mänskliga rättigheterna”. Echr.coe.int. [[https://www.echr.coe.int/documents/convention\\_swe.pdf](https://www.echr.coe.int/documents/convention_swe.pdf)].